

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONS MINISTERIET

Yhteenveto sidosryhmäpalautteesta

Hankeikkuna

Aluekeskustelut 2024

MAL-seudut

- Kestävän liikkumisen (avustukset) rahoituksen ja kaupunkiseutujen yhteisrahoituksen tarkastelu. Kestävään liikkumiseen varattu rahoitus jättää kulkutapajakaumaan vaikuttamisen kaupungeille.
- Talousraamin tarkastelu.
- Tarkennettava keinoja liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseen osana Liikenne 12 –suunnitelmaa.
- MAL-sopimusten ja Liikenne 12 –suunnitelman yhteensovittaminen ja valtion periaatteiden selkeyttäminen kaupunkiseutujen kehittämisessä.
- Ylihallituskautisen pitkäjänteisyyden vahvistaminen.

Itä-Suomi

- TEN-T kattavan verkon kehittämistarpeiden ja merkityksen tunnistaminen ja huomioiminen. Itäisen Suomen kytkeytyminen Ruotsiin ja Norjaan huomioitava.
- Korjausvelan taittaminen, joukkoliikenteen riittävä palvelutaso ja toimivat tietoliikenneyhteydet ovat huomioitavia kokonaisuuksia, joilla myötävaikutetaan alueen kilpailukykyyn ja elinvoimaan.
- Logistisen toimintaympäristön muutoksiin vastaaminen: sisävesiliikenteen huomioiminen strategisena osana liikennejärjestelmää (vesiväylien ja maantieyhteyksien kehittäminen), raideinfrastruktuurin kehittäminen ja korjausvelan taittaminen.
- Vaikutustenarvioinnissa on tunnistettava suunnitelman strateginen taso ja lähestyttävä arviointia tästä lähtökohdasta.

Länsi-Suomi

- Poikittaisyhteyksien ja satamayhteyksien korostaminen (edellytys kv-saavutettavuudelle).
- Elinkeinoelämän ja teollisuuden (sis. elintarviketeollisuus) kuljetusten huomioiminen.
- Puhtaan siirtymän ja energiainvestointien mahdollistaminen.
- Jakeluinfrastruktuurin kehittämistarpeiden tunnistaminen toimenpideohjelmassa.
- Priorisointi ja poisvalinta on välttämättömyys – kaikkiin kehittämistarpeisiin ei kyetä vastaamaan.

Etelä-Suomi

- Suunnitelmaluonnoksen tavoitteiden mukainen priorisointi edellyttää myös valintoja toimeenpanovaiheessa.
- Turvallisuuden käsittelyn tarkentaminen (kokonaisturvallisuutta ja liikenneturvallisuutta koskevien toimenpiteiden selkeä erillinen käsittely).
- Kv-yhteydet ovat hyvin tunnistettu kärki. Olennaista tunnistaa, että se pitää sisällään laajasti kehittämistarpeita (mm. satama- ja takamaayhteydet, poikittaisyhteydet).
- Tavaraliikenteen tarpeiden kattava huomioiminen toimenpiteissä (ml. toimivat satamayhteydet ja pullonkaulojen poistoon tähtäävät toimet).
- Jakeluinfran toteutusperiaatteet.

Pohjois-Suomi

- Poikittaisyhteyksien (ml. satamayhteydet) merkityksen korostaminen toimenpideohjelmaluonnoksessa.
- Elinkeinoelämän ja teollisuuden kuljetusten huomioiminen (alemman tieverkon liikennöitävyys, maa- ja merikuljetusten merkitys laajemmin).
- Talvimerenkulun edellytysten tarkastelu (jäänmurron lisääntyvä tarve muuttuvan ilmaston seurauksena).
- Puhtaan siirtymän ja energiainvestointien mahdollistaminen.
- Vaihtoehtoisten ja uusiutuvien käyttövoimien huomioiminen eri liikennemuodoissa selkeämmin esiin toimenpideohjelmaluonnokseen.

Yhteenveto muusta sidosryhmäkeskusteluissa nousseesta palautteesta

- Alueellisia korostuksia koskevat muokkaustarpeet.
- Yhteensovittaminen julkisen talouden suunnitelmaan (ml. talousraami kehittämisen osalta).
- Infra-avustusten kohdistaminen laajemmin mm. kävelyyn ja pyöräilyyn.
- Poikittaisyhteyksien ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten laaja huomiointi toimenpiteissä.
- Visioon mahdollinen maininta investoinneille suotuisasta toimintaympäristöstä.
- Kv-saavutettavuutta koskevia kirjauksia pidetään tarpeellisina ja hyvänä.

Luonnosversio suunnitelman toimeenpanoa ohjaavista aluekohtaisista korostuksista

Suunnitelman toimeenpanoa ohjaavat aluekohtaiset korostukset

Valtioneuvoston kanslian johdolla laadittavien Pohjoisen ja Itäisen Suomen ohjelmien valmistelu on käynnistynyt. Ohjelmat laaditaan yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa ja liikenteen osalta valmistelua tehdään Liikenne 12-suunnitelman pohjalta.

Liikennejärjestelmää kehitetään sen käyttäjiä varten varmistaen kilpailukyky ja kasvu, eri alueiden saavutettavuus sekä kansalaisten sujuva liikkuminen. Tämä tehdään toimenpideohjelman toimenpiteiden sekä Ij-analyysissa havaittujen tarpeiden pohjalta tietopohjaisesti. Suunnitelman toimeenpanossa huomioidaan alueiden erityispiirteitä yhteisten liikennejärjestelmän kehittämislinjausten lisäksi.

Maaseutumaisilla alueilla pääpaino on olemassa olevan verkon ja palveluiden ylläpitämisessä. Kaupunkialueilla ja taajamissa pääpaino on olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän kehittämisessä huomioiden myös joukkoliikenteen ja liikenneturvallisuuden edistämiseen tähtäävät kustannustehokkaat toimet. Liikenneverkkoja tai -palveluita laajennetaan vain harvoissa tilanteissa. Elinkeinoelämän uusiin investointeihin liittyviin kehittämistarpeisiin reagoidaan tietopohjaisesti ja joustavasti koko maassa.

Toimiva

Pohjois-Suomessa korostuvat rajat ylittävän liikenteen tarpeet sekä erityisesti matkailun tarpeet.

Itä-Suomessa korostuvat erityisesti teollisuuden ja matkailun tarpeet myös kansainvälisen saavutettavuuden näkökulmasta.

Länsi-Suomessa korostuu kansainvälisen liikenteen solmupisteiden saavutettavuus sekä poikittaisen liikenteen tarpeet

Etelä-Suomessa korostuvat kansainvälisten matka- ja kuljetusketjujen toimivuus ja ennakoitavuus.

Kaupunkiseuduilla koko maassa korostuu seutujen sisäisten matkaketjujen sujuvuus ja sujuvat yhteydet kansainvälisen liikenteen solmupisteisiin.

Kestävä

Pohjois- ja Itä-Suomessa korostuu liikkumisen edellytysten varmistaminen olemassa olevaa liikenneverkkoa hyödyntäen (ml. yksityistiet)

Länsi-Suomessa korostuu matkaketjujen hyödyntäminen kestävä liikenteen edistämiseksi.

Etelä-Suomessa korostuu kestävä liikennejärjestelmän ja yhdyskuntarakenteen tehokas hyödyntäminen erityisesti joukkoliikenteessä sekä suurien kaupunkiseutujen välisessä liikenteessä.

Kaupunkiseuduilla koko maassa korostuu kestävä liikkumiseen pohjautuvan liikennejärjestelmän ja muun kestävä yhdyskuntarakenteen kehittäminen.

Turvallinen

Pohjois-Suomessa korostuu sotilaallisen liikkuvuuden tarpeet.

Itä-Suomessa korostuu teollisuuden kuljetusten häiriöttömyys.

Länsi-Suomessa korostuu huoltovarmuus kansainvälisissä kuljetusketjuissa.

Etelä-Suomessa korostuvat muun muassa kansainvälisten kuljetusketjujen häiriöttömyys.

Kaupunkiseuduilla koko maassa korostuvat erityisesti liikenneturvallisuuden parantaminen sekä liikennejärjestelmän häiriöherkkyyden ehkäisy.

Aluekohtaisia korostuksia koskeva palaute

Yleiskommentteja painotuksiin

- Aluekohtaiset korostukset ovat laajoja ja jäävät yleispiirteisiksi. Tarkennettava, jotta niiden suhde toimeenpanoon selkenee.
- Aluepainotusten käsittely kunkin alueen osalta erikseen, perustuen alueen tarpeisiin

Aluekohtaisia kommentteja painotuksiin

- MAL-seudut: painotusten vaikutusten selkeyttäminen suhteessa toimeenpanoon (selkeä sanallistaminen, miten painotukset ohjaavat toimeenpanoa).
- Etelä-Suomi: toimivuus edellyttää satamien takamaayhteyksien ja pullonkaulojen poistamisen korostamista.
- Pohjois-Suomi: toimivuus edellyttää elinkeinoelämän tarpeiden korostamista sekä teollisuuden ja alkutuotannon merkityksen tunnistamista.
- Itä-Suomi: toimivuus edellyttää merisatamayhteyksien ja TEN-T verkkoon kytkeytymisen korostamista. Turvallisuudessa häiriöttömien teollisuuden kuljetusketjujen osalta painotuksen olisi syytä heijastua raideinfran parantamiseen.
- Länsi-Suomi: toimivuus edellyttää teollisuuden toimintaedellytysten huomioimista (poikittaisyhteydet ja satamayhteydet). Turvallisuuden osalta kokonaisturvallisuus korostuu samaan tapaan kuin Pohjoisessa.